

V Polsku jich je méně než deset – záchranáři jsou elitou námořnictva

portalmorski.pl/bezpieczenstwo-granice/24417-w-polsce-jest-ich-niespelna-dziesieciu-nurkowie-ratownictwa-to-elita-marynarki-wojennej

KRÓL & PARTNERZY
KREDYT I INWESTOWANIE

KREDYT DLA MARYNARZA

NIEZAWODNY SPOSÓB NA UZYSKANIE KREDYTU HIPOTECZNEGO LUB GOTÓWKOWEGO

SPRAWDŹ

Skupina polských hlubinných potápěčů je poměrně malá, ale v zemích ležících na pobřeží Baltského moře jediná. Tvoří úzkou, dalo by se říci - elitní skupinu, která je každoročně podrobována velmi restriktivním testům. Tak vysoké standardy neplatí ani ve Spojených státech, píše "Polska Zbrojna".

Absolutní tma, pronikavý chlad a pocit stísněnosti způsobený masami vody, která se sem všude tlačí. Instinkt říká: utíkej. Musíte však zůstat v klidu a jednat pomalu, protože pár desítek metrů pod hladinou může spěch zabíjet.

Jednou dostali rozkaz připojit se k pátrání po osmnáctiletém mladíkovi pohřešovaném na moři. Ještě než odešli, přišel k nim chlapcův otec. V jednu chvíli řekl: „Pánové, už nemám žádnou naději. Žádám vás jen o jednu věc: rád bych měl co dát do rakve.“

Nadporučík Bartosz Rutkowski, hlubinný potápěč s desetiletou praxí: - Jsou to velmi těžké časy, možná dokonce nejtěžší v naší práci. Ale je to traumatické? NE. Když jdu hledat těla, mám pocit, že dělám něco dobrého pro rodiny, které čekají na pohřeb svých blízkých a důstojné rozloučení.

Potápěč s železnými nervy

V oficiální terminologii se jim říká starší záchranáři. Tvoří úzkou, dalo by se říci - elitní skupinu. - V námořnictvu je nás v tuto chvíli méně než deset - přiznává poručík Rutkowski. Asi 20 kandidátů

právě prochází odborným kurzem, ale není to snadný úkol. Nejprve si musíte udělat potápěčskou licenci, poté juniorský záchranářský potápěč, mít doloženou příslušnou praxi.

Samotný kurz hlubinného potápění trvá dva roky. Překonání všech úrovní trvá několik let. To je úkol pro extrémně trpělivé. Samotná trpělivost však nestačí. Nutné jsou i vhodné predispozice. Za prvé: zdraví železa.

- Jednou ročně stojíme před komisí a podstupujeme 14 různých typů lékařských prohlídek - vysvětluje nadporučík Rutkowski. - Naše výsledky musí být stejné jako v předchozím roce. Pokud se třeba někomu byt jen trochu zhorší zrak, přijde o kategorii A, která ho opravňuje potápět se ve všech přípustných hloubkách – dodává.

Takto přemrštěné normy neplatí ani ve Spojených státech. To samozřejmě není vše. Starší záchranářský potápěč musí být připraven na práci v extrémních podmínkách: tma, nízká teplota (několik desítek metrů pod hladinou Baltského moře, obvykle osciluje mezi dvěma a čtyřmi stupni Celsia), v hloubce, kde tlak pro průměrného člověka může způsobit pocit klaustrofobního omezení.

- Používáme potápěčskou techniku na bázi trimixu (směs kyslíku, dusíku a helia), potápěčské zvony, potápěčské přístroje s otevřeným okruhem, díky kterým se dostaneme do hloubky až 90 metrů. Naše lodě jsou technicky připraveny ponořit se do hloubky 30 metrů více. Co se Baltu týče, je to docela dost. Jeho průměrná hloubka je 53 metrů – uvádí poručík Robert Szymaniuk, který již deset let řídí práci hlubinných potápěčů.

Další klíčová věc: potápěč nesmí za žádných okolností panikařit. - Všechny jeho pohyby musí být promyšlené a klidné, řekl bych až flegmatické. Chování jednoho potápěče se promítá do celého týmu. A tento je poměrně velký: na dvojici, která pracuje pod vodou, je na lodi několik lidí – zdůrazňuje kapitán námořnictva Marek Dawidziuk, velitel záchranného a potápěčského oddělení na ORP

„Piaśt“. Je v procesu získávání kvalifikace senior záchranářský potápěč, ale často spolupracuje s hlubinnými potápěči. Stalo se tak při nedávné výpravě za pátráním po ponorce ORP „Orzeł“, kdy obsluhoval podvodní vozidlo.

A v neposlední řadě: trpělivost. - Každý ponor do hluboké vody končí pobytem v dekompresní komoře - vysvětluje nadporučík Rutkowski. - Jeho délka závisí na hloubce, do které potápěč sestoupí, a době, kterou stráví pod vodou. Existují úkoly, po kterých musíte na pět nebo šest hodin vstoupit do komory. Někdy se to stane uprostřed noci. Člověk padá vyčerpáním, ale nemůže usnout, protože to zpomaluje metabolismus těla.

Podvodní podpora

Hlubinní potápěči netvoří samostatnou skupinu. Jsou roztroušeni kolem eskadry podpurných lodí a výcvikového střediska pro potápěče a potápěče polské armády. Scházejí se, když mají plnit konkrétní úkoly, a tím základním je pomáhat posádkám ponorek.

- Když se taková loď potopí ke dnu, nejúčinnějším způsobem, jak pomoci posádce, je evakuace pomocí podvodního vozidla, jako je švédský URF nebo NATO NSRS - vysvětluje poručík Szymaniuk. - Někdy však zahájení procedur a dodání vozidla do akční oblasti trvá až tři dny. Než se tak stane, jednáme.

Hlubinní potápěči operují ze záchranných OORP *Piaśt a Lech*. Mohou pomocí speciálních hadic dodávat vzduch do poškozené ponorky.

- V případě lodi typu Kilo můžeme zachránit nádrže nebo odvětrat prostory plavidla bez účasti posádky - vysvětluje poručík Szymaniuk. - Je důležité, abychom mohli pomáhat námořníkům, i když jsou v bezvědomí nebo nejsou schopni podniknout žádné kroky. Ne tak u Kobbenů. Tady musí někdo zevnitř lodi, nejlépe mechanik, aktivovat systém, otočit pár ventily, aby se využil vzduch přiváděný do lodi.

Potápěči si na palubu mohou vzít i speciální vodotěsné nádoby obsahující například kalorické potraviny. "Naštěstí jsme nikdy nemuseli zachraňovat naše ponorky," zdůrazňuje nadporučík Rutkowski.

Přesto jsou potápěči neustále v pohotovosti a zároveň plní mnoho dalších úkolů. Jedna z nich souvisí s již zmíněným pátráním po obětech nehod a vytahováním těl z vraků plavidel, která klesla na dno. Tak tomu bylo například v roce 2009. Potápěči tehdy sestoupili ke dnu, aby nasbírali polské rybáře z kutru, který se potopil u Bornholmu. Vyžádal si to vyšetřující státní zástupce.

- Vrak spočíval v hloubce přes 70 metrů a byl nakloněn na jednu stranu - vzpomíná poručík Szymaniuk. - Pomocí speciálních těžebních pontonů jsme jej zvedli a snížili jeho patu z 60 stupňů asi na deset. Zevnitř jsme vytáhli tři těla.

Za tuto akci byla podpůrná loďní eskadra vyznamenána zápisem do „Čestné knihy polské armády“ a jeden z potápěčů obdržel od prezidenta medaili za oběť a odvahu.

Naše objevy

Hlubinní potápěči také zkoumají vraky. Nejnovější příklad: operace ORP "Orzeł". Před několika měsíci vybrali polští důstojníci z Hydrografického úřadu námořnictva k identifikaci záhadný vrak ponorky, která spočívá na dně Severního moře. Argumentů pro to, že šlo o legendární polskou jednotku z dob 2. světové války, bylo mnoho. ORP „Lech“ doplul na místo s týmem potápěčů, kteří měli nález ověřit.

- Několik dní jsme pracovali v Severním moři - vzpomíná poručík Rutkowski. - Ve dvojicích jsme sestoupili v potápěčském zvonu do hloubky asi 60 metrů. První, co mě zarazilo, byla dobrá viditelnost pod vodou. V této hloubce Baltského moře je úplná tma a také jsme večer zahájili ponory.

- Tehdy jsme všichni měli pocit, že se účastníme něčeho mimořádného, že to možná byly okamžiky, které vejdu do dějin - říká námořní kapitán Dawidziuk. „Bohužel jsme byli zklamaní. Nezbyvá nic jiného, než stále hledat „Orla“ a doufat, že nakonec někdo najde jeho stopu.

Na identifikaci vraku německé letadlové lodi „Graff Zeppelin“ se podíleli i hlubinní potápěči. Loď byla postavena s ohledem na druhou světovou válku. Po jejím dokončení ji potopili Sověti. - Šli jsme pod vodu, abychom potvrdili, že to byl on, a odebrali vzorky na analýzu. Bylo nutné zjistit, zda se ve vraku nebo v jeho blízkosti nenacházejí nebezpečné látky. Informační tabulka, kterou jsme tehdy nechali, tam pravděpodobně stále je – říká poručík Szymaniuk.

Díky potápěčům ze dna Baltského moře bylo vykopáno 12 švédských děl z 18. století a džbán s několik set let starým pivem. Práce byly provedeny na žádost Ústředního námořního muzea. - Zajímavé je, že vědci si dlouho mysleli, že ve džbánu je víno. Teprve podrobný průzkum ukázal, že šlo o jinou kořalku – zdůrazňuje nadporučík Szymaniuk. - Tyto typy úkolů jsou trochu jako účast v programech Discovery. Opravdu úžasný zážitek.

Lodě nad hlavou

Skupina polských hlubinných potápěčů je poměrně malá, ale v zemích ležících na pobřeží Baltského moře jediná. - Mnoho zemí se zaměřuje na vybavení, technologie a podvodní vozidla. Podle našeho názoru podvodní vozidlo stále není schopno zcela nahradit člověka. Jsou místa, kam to nepůjde. Někdy je také nutné, aby ho muž někam nasměroval, zatlačil, rozmotal nebo vyprostil z konstrukce spočívající pod vodou – zdůrazňuje nadporučík Szymaniuk. Hlubinní potápěči spolupracují již léta. - Díky tomu každý z nás dokonale zná svou roli a místo v týmu - přiznává.

- Před lety jsem měl výcvik na Floridě - vzpomíná poručík Rutkowski.
- Voda je tam tak teplá, že se potápíte v tričku nebo nejtenčím neoprenu. Průhlednost je však taková, že z hloubky několika desítek metrů můžete vidět dna člunů a lodí klouzající po hladině. Když Američané viděli fotky našeho potápěče, který se na palubě lodi chystal k akci, a na hlavu mu padal sníh, řekli: "Ne, děkuji." A v takových podmínkách se potápíme. A je to práce tak vzrušující, že by bylo těžké ji nahradit jinou...

Łukasz Zalesiński, "polské ozbrojené síly"